

Aktuální situace v zemědělském sektoru a výhled do roku 2025

Jan Doležal

Osnova

- Souhrnný zemědělský účet 2023 a 2024
- Současná témata na národní úrovni
- Rovina EU
- Co dál?

Souhrnný zemědělský účet 2023 a 2024

- Ještě v roce 2021 SZÚ na úrovni 26,3 mld., v roce 2022 25,5 mld., v roce 2023 10,9 mld.
- V roce 2024 jsme odhadovali další pokles na 5 miliard, nakonec podle prvotního odhadu z prosince 15 miliard Kč, loni v tuto dobu také odhad 16 mld, takže se čeká další snížení, navíc se sešly se dvoje dotace, opožděné z JZ 2023 a zálohy z JZ 2025
- Celkově se nicméně jedná o nominálně jeden z nejhorších výsledků za posledních deset let, ve stálých cenách jeden z nejhorších od vstupu do EU
- Rok 2024 další růst nákladů, mzdy, pachtovné, ceny komodit nerostou (výjimka mléko), nižší sklizeň, nižší cena, ztráta cca 7 miliard kvůli pravidlům SZP/EZD (úhory), klimatická změna

Náklady ve srovnání s rokem 2020

- ◆ Náklady o 28 % vyšší než v roce 2020
- ◆ Hnojiva o 54 %, energie a maziva 50 %

Index cen výrobků a služeb vstupujících do zemědělství - bazický index

Měřicí jednotka: %

bazický index (průměr roku 2020 = 100)

Území: Česká republika

Název	Rok 2024				průměr od počátku roku
	1Q	2Q	3Q	4Q	
Vstupy do zemědělství celkem	129,0	128,3	.	.	128,7
Výrobky a služby běžně spotřebovávané v zemědělství	130,3	129,5	.	.	129,9
Osiva a sadba	117,7	121,6	.	.	119,7
Pšenice ozimá	120,3	121,6	.	.	121,0
Ječmen jarní	121,3	124,5	.	.	122,9
Kukuřice	115,8	120,2	.	.	118,0
Pozdní konzumní brambory	100,2	112,9	.	.	106,6
Řepka ozimá	122,2	135,2	.	.	128,7
Energie a maziva	150,8	149,2	.	.	150,0
Elektřina	192,6	185,2	.	.	188,9
Topná paliva	147,3	146,5	.	.	146,9
Motorová paliva	134,6	135,0	.	.	134,8
Maziva	i.d.	i.d.	.	.	i.d.
Hnojiva a půdní zlepšovací prostředky	155,3	154,1	.	.	154,7
Jednoduchá hnojiva	151,1	149,3	.	.	150,2
Směsi hnojiv	162,6	162,0	.	.	162,3
Ostatní hnojiva a půdní zlepšovací prostředky	145,1	144,2	.	.	144,7
Prostředky na ochranu rostlin	119,9	117,3	.	.	118,6
Fungicidy	118,3	114,3	.	.	116,3
Insekticidy	115,4	109,0	.	.	112,2
Herbicidy	118,7	118,5	.	.	118,6
Ostatní přípravky na ochranu rostlin	137,1	132,9	.	.	135,0
Veterinární služby	113,1	113,1	.	.	113,1
Krmiva	119,3	116,6	.	.	118,0
Jednoduchá krmiva	128,3	118,7	.	.	123,5
Krmné směsi	117,5	116,2	.	.	116,9
Údržba materiálů	130,2	131,8	.	.	131,0
Údržba budov	127,4	128,0	.	.	127,7
Ostatní zboží a služby	121,0	121,5	.	.	121,3
Výrobky a služby přispívající do zemědělských investic	125,0	124,1	.	.	124,6
Stroje a dopravní zařízení pro zemědělství	124,8	123,7	.	.	124,3
Stroje a ostatní zařízení	123,5	122,8	.	.	123,2
Dopravní zařízení	129,0	126,7	.	.	127,9
Budovy	126,9	127,6	.	.	127,3
Ostatní výrobky a služby přispívající do zem. investic	120,9	121,5	.	.	121,2

Kód: CEN032-API/4

Značky použité v tabulkách

- ležatá čárka (pomlčka) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

. tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý

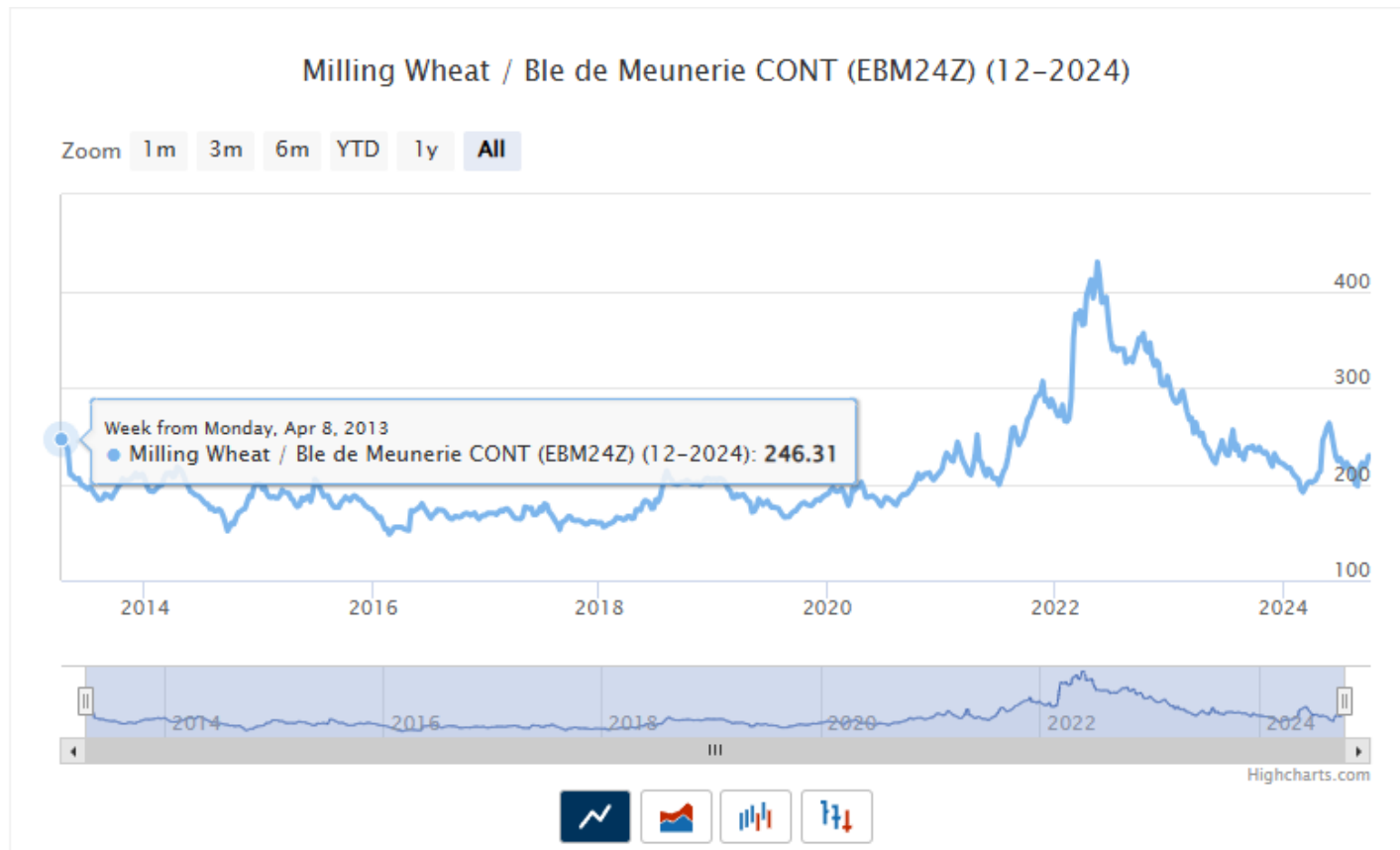
x ležatý křížek (malé písmeno x) na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

0 nula se používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky

i. d. individuální (důvěrný) údaj

Cena pšenice vs inflace

240 euro v roce 2013 se započtením inflace odpovídá 9000 Kč v roce 2024

Cena řepky vs inflace

450 euro v roce 2013 se započtením inflace
odpovídá 15000 Kč v roce 2024

Současná témata

- Rozpočet 2025 (Navýšení prostředků ND)
- Výplaty záloh SZIF
- Modifikace Strategického plánu (ekoschémata, DZES 5, Sociální podmíněnost)

Současná témata- Navýšení rozpočtu ND

- Dle slibu na jaře letošního roku 2 miliardy navíc do kapitoly rozpočtu MZe
- Rozdělení 2 mld. následovně: 1,25 mld do rozpočtu ND, 750 mil. do rozpočtu PGRLF
- ND, loni 2,5 mld. před navýšením o 550 mil na welfare, dostáváme se tedy k cca 3,75 mld. v obálce ND, po odečtení miliardy korun na potravinářství jsme nominálně na úrovni roku 2021
- Více než 1,4 miliardy na 20. programy (100 % pokrytí dle notifikace)
- Navýšení 2a (kontrola užitkovosti), navýšení trojkových programů (cukrovka, chmel, osiva, šlechtění a další), navýšení QCZ pro brambory, navýšení peněz na závlahy
- Chceme, aby alokace na jednotlivé sektory odpovídala výpočtu pro podporu zaměstnanosti na venkově, zapojení PGRLF (podpora pojištění, podpora úrokových sazeb, provozní úvěry)

Současná témata-Výplata záloh SZIF

- ◆ SZIF zveřejnil nový harmonogram pro vydávání rozhodnutí a výplaty JŽ 2024 v srpnu
- ◆ Začátek výplaty z JŽ 2024 už od 22.10.2024 (zálohy na BISS, veškeré CIS kromě ovoce, zelenina, škrobové brambory, DRP, mladý zemědělec), urychlení ANC oproti minulému roku (začátek prosince)
- ◆ Do konce roku vyplaceno výrazně více prostředků ve srovnání s minulým rokem
- ◆ Přímé platby z prvního pilíře mají lepší kurz CZKxEUR
- ◆ Výplata základní ekoplatby byla po intervenci nevládních organizací upravena a rozhodnutí se budou vydávat od 19.2. do 30.4. = lhůta byla zkrácena o měsíc, ale stále tam bude zhruba dvouměsíční zpoždění v porovnání s greeningem.

Současná témata-Výplata záloh SZIF

Harmonogram předpokládané administrace opatření Jednotné žádosti za rok 2024-2025

Opatření/dotace	Termín vydávání rozhodnutí (90%)		Skutečný termín
	Od	Do	
Zálohy (BISS, DRP, Mladý zemědělec a veškeré CIS kromě CIS škrobové brambory, ovoce a zelenina)	21.10.2024	29.11.2024	
BISS (Základní podpora příjmu pro udržitelnost)	27.11.2024	27.01.2025	
MALZ (Malý zemědělec)	03.12.2024	10.02.2025	
CIS cukrová řepa	03.12.2024	03.02.2025	
CIS chmel	03.12.2024	03.02.2025	
CIS dojnice	03.12.2024	03.02.2025	
CIS tele masného typu	03.12.2024	03.02.2025	
ANC	03.12.2024	03.02.2025	
Natura 2000 na z.p.	03.12.2024	03.02.2025	
DRP (Doplnková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost)	14.01.2025	17.03.2025	
Doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce	11.02.2025	14.04.2025	
Mladý zemědělec dohahající	11.02.2025	14.04.2025	
CIS bílkovinné plodiny	11.02.2025	14.04.2025	
Ekologické zemědělství	11.02.2025	30.04.2025	
Agrolesnictví, Zalesňování - dotace na péči / ukončení	18.02.2025	30.04.2025	
Základní ekoplatba	19.02.2025	30.04.2025	
CIS bahnice, kozy	25.02.2025	21.04.2025	
AEKO - ošetřování travních porostů	04.03.2025	30.05.2025	
CIS zelenina s velmi vysokou pracností	11.03.2025	12.05.2025	
CIS zelenina s vysokou pracností	11.03.2025	12.05.2025	
CIS ovoce s velmi vysokou pracností	11.03.2025	12.05.2025	
CIS ovoce s vysokou pracností	11.03.2025	12.05.2025	
CIS škrobové brambory	11.03.2025	12.05.2025	
AEKO - zatravňování, ochrana čejky chocholaté, krajinnotvorné sady	18.03.2025	30.05.2025	
AEKO - druhově bohaté pokrytí orné půdy, omezení pesticidů v OPVZ	18.03.2025	30.05.2025	
Premiová ekoplatba	26.03.2025	06.06.2025	
AEKO - integrovaná produkce vína, ovoce, zeleniny, jahod, brambor, víceleté plodiny	01.04.2025	30.05.2025	
Welfare	23.04.2025	06.06.2025	
Vakcinace prasat	23.04.2025	06.06.2025	
AEKO - meziplodiny, biopásy	06.05.2025	06.06.2025	

Harmonogram může být průběžně aktualizován na základě aktuálního stavu implementace administrace jednotlivých podpor

Současná témata-Výplata záloh SZIF

Intervence	2024	
	Sazba (CZK)	Finanční strop (CZK)
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	1 817,84	6 366 920 124
Platba pro malé zemědělce	7 083,13	88 882 019
Platba pro mladé zemědělce	2 590,58	180 961 002
Doplňková redistributivní platba	3 599,44	4 770 165 707
CIS Chmel	15 235,30	75 771 546
CIS Cukrová řepa	6 096,35	401 143 671
CIS Ovoce VP	9 979,11	30 056 081
CIS Ovoce VVP	15 239,95	76 244 098
CIS Zelenina VP	5 276,60	16 330 655
CIS Zelenina VVP	13 473,36	105 502 337
CIS Škrobové brambory	14 708,84	75 771 560
CIS Bílkovinné plodiny	1 524,91	414 796 625
CIS Bahnice a kozy	603,40	65 112 894
CIS Dojnice	3 572,80	1 247 732 529
CIS Masná telata	3 385,20	602 518 207
Celofaremní ekoplatba základní	1 774,62	6 190 542 678
Celofaremní ekoplatba prémiová	18 132,48	31 315 156

Současná témata- Zelená nafta 2025

- Na základě jednání s MZe a MF v létě letošního roku novela zákona o spotřební dani
- Konsolidační balíček přinesl dvě změny, přechod na normativy, vyúčtování až v následujícím kalendářním roce za celý předchozí rok > vliv na cash flow
- Vratka zelené nafty by nově měla být vyplácena ve dvou termínech
- Záloha na vratku za minerální oleje spotřebované v zemědělské prvovýrobě od ledna do konce června, podání v červenci daného roku, jen subjekty s nárokem vyšším než 40 tisíc korun

Současná témata- Modifikace Strategického plánu

- Úhory pro JŽ 2025, otázka ekoschémat, jak splnit 5 % ploch mimo produkci, respektive v ekologickém režimu
- Původní návrh MŽP 3+2 %, 3% flexibilní, 2 % vždy úhory či biopásy
- Kompromis 5 % flexibilně, Nfix+meziplodiny
- ALE úprava koeficientů na 0,5 a 0,3, u meziplodin max 60 % předepsané plochy
- + vyšší koeficienty u krajinných prvků a motivační podpora na zakládání krajinných prvků a jejich údržbu (vnější krajinné prvky), tři stromy na 20ha tam nejsou

Současná témata- Modifikace Strategického plánu

- DZES 5, na 65 % preventivní kontrola dodržování protierozních opatření, rozdělení orné půdy na čtyři kategorie (SEO, MEO I, MEO II, NEO)
- + Podařilo se posunout o rok, rozdělit MEO a nenavýšit SEO, na MEO je možné pěstovat i NOF plodiny s využitím půdoochranných technologií
- - Půdoochranné technologie zveřejněny až v září letošního roku, 10 měsíců do platnosti nového DZES 5, proškolení poradců, proškolení zemědělců, nákup techniky, kontrolní systém, vyšší náklady, nižší výnosy, jiná ekonomická situace než v roce 2022
- Navrhujeme kompromis, PT budou povinné na SEO, doporučené na MEO, do roku 2027 zkušební režim DZES 5, zlepšení monitoringu skutečných erozí, sankce jen při skutečné erozní události, pokud nebyla vyšší moc a nevyužité doporučené půdoochranné technologie, dvojitý trest: sankce, a případně přeřazení do SEO

Modifikace Strategického plánu, Sociální podmíněnost

- Provázání pracovně-právní legislativa a dotační podmíněnosti
- Vychází z evropské legislativy s odloženou účinností, Nařízení k Strategickým plánů
- Původní záměr, ochrana zaměstnanců, eliminace patologických jevů
- Možná situace > Pokuta ve správním řízení = krácení dotací o 3, respektive 5 %
- Velmi přísné a velmi nebezpečné
- Projednávání ještě probíhá, vypadly pracovní úrazy, černá práce?
- Chceme úpravu prahových hodnot,
- Závažné, vědomé, opakované porušení
- Nulová sankce a změna evropské legislativy

Evropská rovina

- Ukončen Strategický dialog, udržitelnost + (dotace jen těm, kdo je potřebuje?)
- Zřízen EBAF, 30 zástupců včetně C-C, za COPU jsem byl nominován já
- Měla by být předložena Vize zemědělství v EU v prvních 100 dnech mandátu předsedkyně EK
- Nová předsedkyně COMAGRI Veronika Vrecionová (ECR), nový Komisař pro zemědělství a venkov Christophe Hansen (LUX),
- Bitva o rozpočet (Serafin, PL), sloučení fondů a kondicionalita nová SZP, chceme víc peněz, + 30 procent, více peněz pro VCS-CIS, zelené ambice a řízení rizik

Co dál?

- Strategie rozvoje rezortu 2030+
- Vztahy EU-Ukrajina (asociační dohoda v červnu 2025)
- Ratifikace dohody EU-Mercosur, protesty?
- Obchodní válka EUxČína+ USA?

